

פתרון תרגיל מספר 8 - אלגוריתמים

שם: מיכאל גרינבאום, ת.ז: 211747639; שם: גיא לוי, ת.ז: 211744636

4 בנובמבר 2019

1. פתרון:

(א) צ"ל: האם $\sqrt{\log(n)} = \Theta(\log(\sqrt{n}))$?

הוכחה:

לא נכון! נניח בשלילה כי מתקיים $\sqrt{\log(n)} = \Theta(\log(\sqrt{n}))$, בפרט מתקיים $\sqrt{\log(n)} = \Omega(\log(\sqrt{n}))$, ולכן מהגדרה $\exists n_0 \in \mathbb{N}, c > 0$ כך ש- $\forall n > n_0$ מתקיים

$$\begin{aligned} \frac{c}{2} \cdot \log(n) &= c \cdot \log\left(n^{\frac{1}{2}}\right) = c \cdot \log(\sqrt{n}) \leq \sqrt{\log(n)} \\ \Rightarrow \frac{c}{2} &\leq \frac{\sqrt{\log(n)}}{\log(n)} = \frac{1}{\sqrt{\log(n)}} \end{aligned}$$

עתה נשים לב כי $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\log(n)}} = 0$, ולכן ממונוטוניות הגבול מתקיים

$$\frac{c}{2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{c}{2} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\log(n)}} = 0 \Rightarrow \frac{c}{2} \leq 0 \Rightarrow \boxed{c \leq 0}$$

בסתירה להנחה ש- $c > 0$, ולכן $\sqrt{\log(n)} \neq \Theta(\log(\sqrt{n}))$

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל: האם $\sum_{j=1}^{n^2} \frac{n}{2^j} = \Omega(4n^2)$?

הוכחה:

לא נכון! נניח בשלילה כי מתקיים $\sum_{j=1}^{n^2} \frac{n}{2^j} = \Omega(4n^2)$, ולכן מהגדרה $\exists n_0 \in \mathbb{N}, c > 0$ כך ש- $\forall n > n_0$ מתקיים

$$\begin{aligned} c \cdot 4n^2 &\leq \sum_{j=1}^{n^2} \frac{n}{2^j} = n \cdot \sum_{j=1}^{n^2} \frac{1}{2^j} \leq n \cdot \sum_{j=1}^{\infty} \frac{1}{2^j} \stackrel{(1)}{=} n \\ \Rightarrow 4c \cdot n &\leq 1 \end{aligned}$$

כאשר (1) מתקיים מסכום אינסופי של סדרה הנדסית עבור מנה שווה $\frac{1}{2}$. לכן עבור כל $n \in \mathbb{N}$ $\max\{n_0, \frac{1}{4c}\} < n$ נקבל

סתירה ל- $4c \cdot n \leq 1$ ולכן $\sum_{j=1}^{n^2} \frac{n}{2^j} = \Omega(4n^2)$

מ.ש.ל.ב. ☺

(ג) צ"ל: האם $n^n = \Theta(n^{\log(n)})$?

הוכחה:

לא נכון! נניח בשלילה כי מתקיים $n^n = \Theta(n^{\log(n)})$ ולכן בפרט $n^n = O(n^{\log(n)})$ ולכן מהגדרה $\exists n_0 \in \mathbb{N}, c > 0$ כך ש- $\forall n > n_0$ מתקיים

$$n^n \leq c \cdot n^{\log(n)} \Rightarrow \frac{1}{c} \leq \frac{n^{\log(n)}}{n^n} = n^{\log(n)-n}$$

עתה נשים לב כי

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} (\log(n) - n) = -\infty &\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} (\log(n) - n) \cdot \log(n) \stackrel{*}{=} -\infty \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\log(n)-n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\log(n^{\log(n)-n})} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{(\log(n)-n) \cdot \log(n)} \stackrel{*}{=} e^{-\infty} = 0 \end{aligned}$$

ולכן ממונוטוניות הגבול מתקיים

$$\frac{1}{c} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{c} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\log(n)-n} = 0 \Rightarrow \frac{1}{c} \leq 0 \Rightarrow \boxed{c \leq 0}$$

בסתירה להנחה ש- $c > 0$, לכן $n^n \neq \Theta(n^{\log(n)})$

מ.ש.ל.ג. ☺

(ד) צ"ל: האם $f(n) = \Omega(g(n))$ או $g(n) = \Omega(f(n))$ כאשר f, g מונוטוניות עולות?

הוכחה:

לא נכון! נגדיר:

$$f(n) = \begin{cases} 2^{2^n} & n \text{ is even} \\ 2^{2^{n-1}} & n \text{ is odd} \end{cases}, g(n) = \begin{cases} 2^{2^{n-1}} & n \text{ is even} \\ 2^{2^n} & n \text{ is odd} \end{cases}$$

תחילה נראה ש- f מונוטונית עולה: יהי $1 < n \in \mathbb{N}$. אם n זוגי מתקיים $f(n) = 2^{2^n} > 2^{2^{n-2}} = f(n-1)$ ואם n אי-זוגי מתקיים $f(n) = 2^{2^{n-2}} = f(n-1)$ לכן קיבלנו כי

$$\forall n \in \mathbb{N}, n > 1 : f(n) \geq f(n-1)$$

כלומר מהגדרה f מונוטונית עולה. באופן דומה (עד כדי החלפה בין זוגי לאי-זוגי) נקבל כי g מונוטונית עולה. נניח בשלילה כי $g(n) = \Omega(f(n))$, כלומר $\exists n_0 \in \mathbb{N}, c > 0$ כך ש- $\forall n > n_0$ מתקיים

$$c \cdot f(n) \leq g(n) \Rightarrow c \leq \frac{g(n)}{f(n)} = \begin{cases} \frac{2^{2^{n-1}}}{2^{2^n}} & n \text{ is even} \\ \frac{2^{2^n}}{2^{2^{n-1}}} & n \text{ is odd} \end{cases}$$

עתה נשים לב כי ממונוטוניות הגבול מתקיים

$$\begin{aligned} c \leq \frac{g(2n)}{f(2n)} &= \frac{2^{2^{2n-1}}}{2^{2^{2n}}} = \frac{1}{2^{2^{2n-1}}} \\ \Rightarrow c &= \lim_{n \rightarrow \infty} c \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(2n)}{f(2n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2^{2^{2n-1}}} = 0 \Rightarrow \boxed{c \leq 0} \end{aligned}$$

סתירה להנחה כי $c > 0$, ולכן $g(n) \neq \Omega(f(n))$. עתה נניח בשלילה כי $f(n) = \Omega(g(n))$, כלומר $\exists n_0 \in \mathbb{N}, c > 0$ כך ש- $\forall n > n_0$ מתקיים

$$c \cdot g(n) \leq f(n) \Rightarrow c \leq \frac{f(n)}{g(n)} = \begin{cases} \frac{2^{2^n}}{2^{2^{n-1}}} & n \text{ is even} \\ \frac{2^{2^{n-1}}}{2^{2^n}} & n \text{ is odd} \end{cases}$$

עתה נשים לב כי ממונוטוניות הגבול מתקיים

$$c \leq \frac{f(2n+1)}{g(2n+1)} = \frac{2^{2^{(2n+1)-1}}}{2^{2^{(2n+1)}}} = \frac{1}{2^{2^{2n}}} \\ \Rightarrow c = \lim_{n \rightarrow \infty} c \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(2n+1)}{f(2n+1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2^{2^{2n}}} = 0 \Rightarrow \boxed{c \leq 0}$$

סתירה להנחה כי $c > 0$, ולכן $\boxed{f(n) \neq \Omega(g(n))}$,
לכן f, g עומדות בדרישות וגם $f(n) \neq \Omega(g(n))$ וגם $g(n) \neq \Omega(f(n))$

מ.ש.ל.ד. ☺

(ה) צ"ל: האם $\underbrace{\log \log \dots \log(n)}_{m \text{ times}} = O(n)$?
הוכחה:

נכון! נשים לב כי $\forall n \in \mathbb{N}$

$$\underbrace{\log \log \dots \log(n)}_{m \text{ times}} \stackrel{\log(n) \leq n}{\leq} \underbrace{\log \log \dots \log(n)}_{m-1 \text{ times}} \stackrel{\text{induction}}{\leq} \log(n) \leq n$$

כלומר עבור $c = 1, n_0 = 1, \forall n \in \mathbb{N}, n_0 < n$ מתקיים $\underbrace{\log \log \dots \log(n)}_{m \text{ times}} \leq c \cdot n$ כלומר $\boxed{\underbrace{\log \log \dots \log(n)}_{m \text{ times}} = O(n)}$

מ.ש.ל.ה. ☺

2. פתרון:

(א) צ"ל: מה הטעות בהוכחה האינדוקטיבית?
הוכחה:

הבעיה היא שבצעד האינדוקטיבי, השימוש בהנחה לא תקין. אם המטבע המזויף יצא החוצה, אז אנחנו מביאים n מטבעות תקינים להנחה. והטענה על n נכונה רק אם יש בדיוק מטבע מזויף אחד, ואנחנו עלולים להביא ללא מטבע מזויף.

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל: מה הטעות בהוכחה האינדוקטיבית?
הוכחה:

הבעיה היא שההוכחה מניחה שכל עץ בעל n קודקודים נוצר מלקיחה של עץ עם $n-1$ קודקודים וחיבור קודקוד חדש לקודקוד 1 בגרף.

מ.ש.ל.ב. ☺

(ג) צ"ל: מה הטעות בהוכחה האינדוקטיבית?
הוכחה:

הבעיה היא שהטענה נכונה עבור טבעיים לא כולל 0, אבל בצעד האינדוקציה עבור $n=2, x=2, y=1$ לדוגמא, אנחנו משתמשים בהנחת האינדוקציה על $x-1=1, y-1=0$, כשהטענה לא הוכחה עבור טבעיים כולל 0

מ.ש.ל.ג. ☺

3. צ"ל: $mergeSort$ חסום על ידי $O(n \log(n))$
הוכחה:

תחילה נחשב את היעילות של merge, נשים לב כי

$$T_{\text{merge}}(n, m) = 3 + (n + m) \cdot 4 = O(n + m)$$

עתה נשים לב שנוסחת הרקורסיה של mergeSort היא

$$T_{\text{mergeSort}}(n) = 2 \cdot T_{\text{mergeSort}}\left(\frac{n}{2}\right) + T_{\text{merge}}\left(\frac{n}{2}, \frac{n}{2}\right)$$

מאחר שמתקיים $T_{\text{merge}}\left(\frac{n}{2}, \frac{n}{2}\right) = O(n)$ הרי כי

$$\exists (c_1 > 0, 1 < n_0 \in \mathbb{N}) \text{ such that } \forall n \geq n_0 : T_{\text{merge}}\left(\frac{n}{2}, \frac{n}{2}\right) \leq c_1 \cdot n$$

עתה נוכיח באינדוקציה כי $T_{\text{mergeSort}}(n) \leq c \cdot n \log(n)$ כאשר נבחר $c = \max\{c_1, T_{\text{mergeSort}}(n_0)\}$
בסיס האינדוקציה: $n = n_0$ נשים לב כי מבחירה של c מתקיים:

$$T_{\text{mergeSort}}(n_0) \leq c \leq c \cdot n \cdot \log(n)$$

צעד האינדוקציה: נניח שהטענה נכונה לכל $k < n$ ונוכיח ל- n :

$$\begin{aligned} T_{\text{mergeSort}}(n) &= 2 \cdot T_{\text{mergeSort}}\left(\frac{n}{2}\right) + T_{\text{merge}}\left(\frac{n}{2}, \frac{n}{2}\right) \leq 2 \cdot T_{\text{mergeSort}}\left(\frac{n}{2}\right) + c_1 \cdot n \\ &\stackrel{\text{induction}}{\leq} 2 \cdot \left(c \cdot \frac{n}{2} \cdot \log\left(\frac{n}{2}\right)\right) + c_1 \cdot n = c \cdot n \log(n) - cn + c_1 n \\ &\stackrel{c \geq c_1}{\leq} c \cdot n \log(n) \end{aligned}$$

כלומר הראנו כי עבור הבחירה לעיל של n_0, c מתקיים $\forall n \geq n_0$ מתקיים $T_{\text{mergeSort}}(n) \leq c \cdot n \log(n)$ לכן מהגדרה

$$T_{\text{mergeSort}}(n) = O(n \log(n))$$

מ.ש.ל. ☺

4. פתרון:

(א) צ"ל: אלגוריתם יעיל לחיבור

הוכחה:

תחילה נראה את האלגוריתם

```
Sum(a,b):
    c = 0
    c[0], carry = a[0] + b[0]
    for i in range(1, t):
        c[i], carry = Sum_with_carry(a[i], b[i], carry)
    return c

Sum_with_carry(a, b, c):
    sum, carry1 = a + b
    sum, carry2 = sum + c
    return sum, (carry1 or carry2)
```

עתה נראה שהוא יעיל! ראשית נשים לב כי פעולת חיבור '+' בין שני ביטים המחזירה carry יעילה (למעשה $O(1)$, על-ידי שימוש בשערים לוגיים בסיסיים - הסכום על-ידי שער xor והשארית על-ידי שער and). עתה נשים לב ש- Sum_with_carry הוא יעיל כי הוא מבצע 7 פעולות על ביטים ולכן $T_{\text{Sum_with_carry}}(2t) = O(1) = O((2t)^0)$ עתה נשים לב כי

$$T_{\text{Sum}}(2t) = 2 + t + (t-1) \cdot (T_{\text{Sum_with_carry}}(2t) + 2) = 2 + t + 9(t-1) = 10t - 7 = O(2t) = O((2t)^1)$$

כלומר Sum הוא גם אלגוריתם יעיל

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל: אלגוריתם יעיל לכפל

הוכחה:

תחילה נראה את האלגוריתם

```

Mul(a,b):
    shifts = []
    shifts[0] = a
    for i in range(1,t):
        shifts[i] = Shift_left(shifts[i-1])
    sum = 0
    for i in range(0,t):
        if b[i] == 1:
            sum = Sum(sum, shifts[i])
    return sum
Shift_left(a):
    c = 0
    for i in range(1, t):
        c[i] = a[i-1]
    return c

```

תחילה נשים לב כי

$$T_{\text{Shift_left}}(t) = t + (t - 1) = 2t - 1 = O(2t)$$

עתה נשים לב כי

$$\begin{aligned}
 T_{\text{Mul}}(2t) &= t + t \cdot (t + T_{\text{Shift_left}}(t)) + t + t \cdot (1 + T_{\text{Sum}}(2t)) = t + t^2 + t \cdot O(2t) + t + t + t \cdot O(2t) \\
 &= O(2t^2) + 4t = O(2t^2) = O((2t)^2)
 \end{aligned}$$

לכן $T_{\text{Mul}}(2t)$ הוא יעיל

מ.ש.ל.ב. ☺

5. פתרון:

(א) צ"ל: אלגוריתם שמשתמש ב \log פעולות כפל לחישוב a^n
הוכחה:

תחילה נראה את האלגוריתם

```

Power(a,k):
    if k == 1:
        return a
    k_divide_2 = Shift_Right(k)
    if k[0] == 0: #k is even
        p = Power(a, k_divide_2)
        return Mul(p, p)
    p = Power(a, k_divide_2)
    return Mul(a, Mul(p, p))
Shift_Right(a):
    c = 0
    for i in range(0, t-1):
        c[i] = a[i+1]
    return c

```

נוכיח באינדוקציה כי $\text{Power}(a, n)$ משתמש לכל היותר ב- $2 \log(n)$ פעולות כפל.
בסיס האינדוקציה: עבור $n = 1$, האלגוריתם משתמש ב-0 פעולות כפל שזה לכל היותר $2 \log(1) = 0$.
צעד האינדוקציה: נניח ש- $\text{Power}(a, k)$ משתמש לכל היותר ב- $2 \log(k)$ נכונה לכל $k < n$ ונוכיח ל- n אם n זוגי, אז הפונקציה משתמשת ב-1 ועוד כמות האלה ש- $\text{Power}(a, \frac{k}{2})$, כלומר לכל היותר

$$1 + \text{Power}\left(a, \frac{k}{2}\right) \leq 1 + 2 \log\left(\frac{n}{2}\right) = 2 \log(n) - 1 \leq 2 \log(n)$$

אם n אי זוגי, אז הפונקציה משתמשת ב-21 ועוד כמות האלה ש- $\text{Power}(a, \frac{k}{2})$, כלומר לכל היותר

$$2 + \text{Power}\left(a, \frac{k}{2}\right) \leq 2 + 2 \log\left(\frac{n}{2}\right) = 2 \log(n)$$

כלומר $\text{Power}(a, n)$ משתמש לכל היותר ב- $2 \log(n) = O(\log(n))$ פעולות כפל

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל: אלגוריתם יעיל למציאת x כך ש- $x^2 = n$

הוכחה:

תחילה נראה את האלגוריתם

```
sqrt(n):
    return sqrt_helper(0, n, n)
sqrt_helper(a, b, n):
    sum = Sum(a, b)
    mid = Shift_Right(sum) # (a+b)/2
    guess = Mul(mid, mid)
    if guess == n:
        return mid
    else if guess > n:
        return sqrt_helper(a, mid - 1, n)
    return sqrt_helper(mid + 1, b, n) // if guess < n
```

נראה ש- T_{sqrt} יעיל: לפני שננתח את זמן הריצה נשים לב כי פעולות של השוואה בין מספרים ($<$, $>$, $=$) יהיה השוואה בין הביטים מימין לשמאל - ולכן זמן הריצה ייקח $O(\log(n))$ (כמות הביטים כאורך הקלט). נשים לב כי אורך הקלט של sqrt_helper זה גודל המערך ונשים לב כי :

$$\begin{aligned} T_{\text{sqrt}}(n) &= T_{\text{sqrt_helper}}(n) = \underbrace{O(\log(n))}_{T_{\text{Sum}}} + \underbrace{O(\log(n))}_{T_{\text{Comperison}}} + \underbrace{O(\log(n))}_{T_{\text{Shift_Right}}} + \underbrace{O(\log^2(n))}_{T_{\text{Mul}}} + T_{\text{sqrt_helper}}\left(\frac{n}{2}\right) \\ &= O(\log^2(n)) + T_{\text{sqrt_helper}}\left(\frac{n}{2}\right) \leq c \cdot \log^2(n) + T_{\text{sqrt_helper}}\left(\frac{n}{2}\right) \end{aligned}$$

כאשר אי השוויון האחרון נכון עבור $n_0 \in \mathbb{N}$, $c > 0$ (שמותאמים לחסם שבמשוואה). נשים לב כי נאכל לבחור $n_0 = 1$ ובהתאמה נאכל לשנות את c (זמן הריצה של הפונקציות שאנחנו משתמשים בהם לא קופץ לערך בהתחלה של זמן הריצה כך שנצטרך לבחור n_0 מספיק גדול) נוכיח באינדוקציה כי $T_{\text{sqrt_helper}}(n) = c \cdot \log^3(n)$ לכל $n \geq 4$:
בסיס האינדוקציה: עבור $n = 4$ מתקיים מתקיים

$$T(4) = c \cdot \log^2(4) + c \cdot \log^2(2) + c \cdot \log^2(1) = 3c \leq c \cdot \log^3(4) = 8c$$

הדרוש.

צעד האינדוקציה: נניח את נכונות הטענה לכל $k < n$ ונוכיח ל- n

$$\begin{aligned} T_{\text{sqrt_helper}}(n) &\leq c \cdot \log^2(n) + T_{\text{sqrt_helper}}\left(\frac{n}{2}\right) \leq c \cdot \log^2(n) + c \cdot \log^3\left(\frac{n}{2}\right) = c \cdot (\log^2(n) + \log^3(n) - 3 \log^2(n) + 3 \log(n) - 1) \\ &= c \cdot (\log^3(n) - 2 \log^2(n) + 3 \log(n) - 1) \end{aligned}$$

נשים לב כי

$$2 \log^2(n) \geq 3 \log(n) \Leftrightarrow 2 \log(n) \geq 3 \Leftrightarrow \log(n) \geq \frac{3}{2}$$

שנכון עבור $n \geq 4$ ולכן סך הכל נקבל כי

$$T_{\text{sqrt_helper}}(n) \leq c \cdot (\log^3(n) - 1) = c \cdot \log^3(n)$$

כדרוש לצעד האינדוקציה. לכן נסיק מהטענה כי $T_{\text{sqrt}}(n) = T_{\text{sqrt_helper}}(n) = O(\log^3(n))$, כלומר sqrt יעיל כדרוש

מ.ש.ל.ב. ☺